

Gode råd til nye gotlænderavlere

1. Får er flokdyr, de bør ikke gå alene. En flok er mindst 3 dyr.
2. Fårene skal hele året have adgang til rent frisk vand, mineraler og salt.
3. Fodring baseres på græs hele året. Om sommeren på marker der er udlagt med græsblandinger tilpasset får (græsarter, kløver og meget gerne urter). Om vinteren foretrækkes grovfoder som wrap/ensilage/hø, som er slået før græsset er skredet, gerne før udgangen af maj. For at kende foderværdien kan man få foretaget en grovfoderanalyse. Grovfoder gives efter ædelyst i hele fodringsperioden.
4. Stofskiftet hos får stiger markant under den sidste tredjedel af drægtigheden. I den periode skal kraftfoder tildeles i stigende mængde for at sikre fostrenes tilvækst og fårenes mælkeproduktion. Kraftfoder: Korn (byg/havre) samt et proteinfoder f.eks. Fåre-T, sojaskrå, ærter eller Naturfår C100. Mængden afhænger af din grovfoderkvalitet. Kraftfodertildelingen fortsættes indtil græsudslip. Gimmere som selv fortsat vokser, har brug ekstra tildeling, især hvis de skal have 2 lam. Vær opmærksom på, at klimaaftrykket fra dansk produceret proteinkilder er lavere end udenlandsk sojaprotein.
5. I græsningsperioden bør man have min. 3 skiftefolde og flytte min. hver 3. uge. Jo flere folde og flytninger, jo bedre sundhed. Lad ikke fårene gå på marker med under 5 cm. græshøjde. Græsvæksten går i stå, hvis græsset bliver for kort og risiko for smitte med indvoldsorme stiger. Græsset må heller ikke blive for langt, helst ikke over 15 cm. Langt græs er ikke næringsrigt nok til får, der skal give mælk. Får og lam kan sulte på for langt græs! Vil man praktisere Holistisk afgræsning, skal dyrene flyttes meget ofte, det kræver en del erfaring. Om vinteren er det en fordel at lade fårene gå på en mindre fold, så de ikke inficerer og slider på sommergræsset. Der tages slæt på vinterfolden og folde afgræsset sent om efteråret, så parasittrykket bliver så lavt som muligt.
6. Lam og får observeres for parasitangreb. Der udtages gødningsprøver fra 1. juni og hver 3. uge, indtil lammene er slagtet. Man kan tage en pool-prøve (en blanding af gødning fra flere lam). Ved mistanke; lam med skidtrumpe - udtag prøve fra det dyr. Prøven analyseres hos dyrlægen. Nogle klubber har eget mikroskop. Du kan selv checke dine dyr for angreb af blodorm (hæmonchus) ved at se på øjets nedre slimhinde. Hvis slimhinden er bleg, er der symptom på blodorm. Check gerne ofte, både får og lam. Farvekort kan rekvireres fra klubformanden.

7. Det er en fordel at klippe fårene 2 gange om året; forår og efterår. Ulden fra Gotlandsk Pelsfår filter sammen, hvis man kun klipper 1 gang om året og ulden kan ikke bruges.

- Hvis fårene går ude om efteråret uden læskur, klippes avlsdyr senest 15/9.
- Hvis fårene går ude om efteråret med læskur, klippes avlsdyr senest 15/10.
- Hvis fårene kommer på stald med godt luftskifte om vinteren, klippes de igen ca. 6 uger før læmning - ellers når man lukker dem på stald.
- Hvis de går ude uden læskur, skal du overveje først at klippe efter læmningen pga. kulde.

Husk at hvis du klipper før læmning, fremmes ædelysten og dermed fostertilvæksten.

8. Observer dine dyr!

Får skal æde, hvile og tygge drøv i hver 8 timer fordelt over døgnet. Det man bedst kan holde øje med er, at fårene har hvilepauser, hvor de ligger og tygger drøv. Gør de ikke det, kan det være tegn på, at der ikke er tilstrækkeligt græs/grovfoder.

I drægtighedsperioden observeres, om fårene går til foderbordet. Mister de ædelysten, går for sig selv eller står og hænger med hovedet, kan det være tegn på drægtighedssyge eller andet. Tag kontakt til erfaren fåreavler eller dyrlægen.

Efter læmning holdes øje med, om fåret lader lammene die, hvis ikke, trækker hun på det ene ben, er yveret skævt - så kan det være yverbetændelse eller sår / hul på patterne. Får og lam fanges, behandling iværksættes efter kontakt med erfaren fåreavler eller dyrlæge.

Lær at vurdere huldet på dine dyr: Læg hånden over ryggen på fåret/lammet. Man skal kunne mærke rygraden, men man må ikke kunne mærke de enkelte torntappe. Gør det jævnligt.

9. Er du i tvivl om noget, så kontakt erfaren fåreavler eller dyrlæge.

Inden du køber Gotlandske Pelsfår – se mere på gotlam.dk

